

**Pārskats
par veiktajām darbībām otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības
studiju programmas “Farmācija” pilnveidei
2017./2018. akadēmiskajā gadā**

1. 2017./2018. ak. g. anketēšanas rezultātu analīze.

Studiju programmā “Farmācija” anketēšana tika organizēta elektroniski katra studiju kursa un studiju programmas noslēgumā. Studiju programmas aptaujas anketas aizpildījuši divi topošie absolventi (6 %), savukārt studiju kursu aptaujas anketu vidējais respondentu skaits rudens semestrī bijis 51 %, pavasara semestrī – 39 %, kas ir augstākais rādītājs starp visām RSU fakultātēm. Maksimālais anketu respondentu skaits rudens semestrī bijis 87 % studiju kursā “Mikrobioloģija”, 79 % “Augu un dzīvnieku bioloģijā”, “Cilvēka anatomijā”, “Citoloģijā un ģenētikā”; pavasara semestrī – 98 % studiju kursā “Augu un dzīvnieku bioloģija”.

Pozitīvi vērtējams, ka studējošie atzīmējuši pārsvarā objektīvu un taisnīgu vērtēšanas sistēmu, vairākums studentu ir apmierināti ar augstskolas un studiju programmas izvēli, ar lekciju un nodarbību plānojumu, lekciju un nodarbību norisi, auditoriju aprīkojumu. Studējošie nav apmierināti ar pārāk mazām laboratoriju telpām un lekciju auditorijām. Kursu novērtējuma anketu vidējie vērtējumi jautājumiem, pēc kuriem izvērtē docētāju tiešo sniegumu rudens semestrī, ir robežās no 3,41 līdz 3,70 punktiem, pavasara semestrī – no 3,55 līdz 3,78 punktiem. Studiju kursu novērtējuma anketu vidējie vērtējumi katram jautājumam ne rudens, ne pavasara semestrī nav zemāki par 3,0 punktiem. Jāuzsver, ka atšķirībā no iepriekšējā akadēmiskā gada pozitīva ir 3. studiju gada studējošo atsauksme par studiju kursu “Veselības aprūpes preču zinības”, kurš būtiski papildināts. Pavasara semestrī docētāji ļoti aktīvi publicējuši atgriezenisko saiti par anketēšanas rezultātiem – tā publicēta 78 % no studiju programmā šajā semestrī īstenotajiem studiju kursiem. Docētāji atbildīgi uztvēruši studējošo ieteikumus un atgriezeniskajā saitē uzrakstījuši plānotās izmaiņas, kā arī diskutablos jautājumus. Atgriezeniskā saite ir redzama studējošajiem.

Studējošie ir neapmierināti ar atsevišķu studiju kursu docēšanu, šo kursu aptaujas anketu rezultāti tiek pārrunāti katedru sēdēs un tiks pilnveidoti. FF domes sēdēs, apstiprinot nākamā akadēmiskā gada studiju programmas plānu, tiek minēts, kuras izmaiņas rosinājuši studējošie.

2. Studiju programmas, tajā ietilpstošo studiju kursu rezultātu un standartu savstarpējās atbilstības analīzes (kartēšanas) būtiskākie rezultāti.

Studiju kursu rezultāti kartēti pret programmas rezultātiem un EKI rezultātiem, studiju programmas rezultāti pilnībā ietver tās prasības, kuras tiek izvirzītas 13.06.2017 MK noteikumos Nr. 322. EKI/LKI 7. līmeņa studiju programmai.

Studiju programmas rezultāti uzrakstīti ļoti apjomīgi, vienā rezultātā bieži apvienojot gan zināšanas, gan prasmes, pietuvinot tos 2002.gada 19.februāra MK noteikumos Nr.68 “Izglītības programmu minimālās prasības zobārsta, farmaceita, māsas un vecmātes profesionālās kvalifikācijas iegūšanai” prasītajiem tematiskajiem blokiem Atbilstīgi šo noteikumu 5.punktā ietvertajām prasībām farmaceita izglītības programmas apguve nodrošina, ka izglītības procesā attiecīgā persona ir apguvusi teorētiskās un praktiskās zināšanas šādās jomās - zāles un vielas, kas tiek izmantotas zāļu ražošanā; farmaceitiskā tehnoloģija un zāļu fizikālā, ķīmiskā,

bioloģiskā un mikrobioloģiskā kontrole; zāļu ietekme un metabolisms, toksisko vielu iedarbība, zāļu lietošana; zinātnisko datu novērtēšana farmaceitisko preparātu lietošanas jomā; farmācijas jomu regulējošie normatīvie akti. Ir turpināts un joprojām notiek darbs pie studiju rezultātu formulēšanas studijuursos un to atbilstības studiju programmas rezultātiem. Mainīti rezultāti studijuursos “Sociālā farmācija un farmaceitiskā aprūpe” un “Veselības aprūpes preču zinības”. Studiju kursu kartē atsevišķiem studiju kursiem, moduļiem nav norādīts atbilstošais programmas rezultāts. Moduļu sastāvā ir divi vai pat vairāki studiju kursi, no kuriem katram ir savi rezultāti. ZFTK_037 “Ievads farmācijā un propedeutikas prakse” – ir modulis, kas sastāv no “Ievada farmācijā” (1 KP) un “Propedeutikas prakses” (1KP) studiju kursiem. Abi šie kursi kopā saturiski veido ievadciklu par farmāciju, kam pievienojas arī neliela prakse aptiekā, kuras laikā students gūst pirmo priekšstatu un prasmes aptiekā. ZFTK_015 “Rūpnieciskā zāļu formu tehnoloģija un prakse” – tāpat kā iepriekšējais modulis apvieno teorētisko kursu, kurā iegūtās zināšanas pēc tam tiek papildinātas ar ekskursijām un nelielu praktisku pieredzi zāļu ražošanas uzņēmumos. “Pētnieciskais projekts un valsts pārbaudījumi” – izveidots kā modulis, jo Ministru kabineta noteikumi Nr. 512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” profesionālās programmās punktā 33.6 pieprasīts “valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana, vismaz 12 kredītpunktu apjomā”. Kursu grupa FF_GR001 ietver pētniecisko projektu un četrus valsts pārbaudījumus (VP) un kopā veido 12 KP.

Studiju kursu pēctecība ir loģiska, arī obligāto un izvēles kursu statuss nav jāmaina.

3. Studiju programmas SVID analīze.

Iekšējie faktori	
Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Farmācijas fakultātes tradīcijas un reputācija. • Akadēmiskā personāla kvalifikācija un pieredze. • Studiju iespējas par valsts budžeta līdzekļiem (pilna laika studijas). • Profesionāla studiju programma un liels praktisko nodarbību īpatsvars. • Objektīva un taisnīga vērtēšanas sistēma. • Nepilna laika studiju programmas realizācija, kas ļauj farmaceita asistentiem apvienot studijas ar darbu. • Laba sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ierobežota materiāli tehniskā bāze un līdzekļi. • Nepietiekami lielas laboratoriju telpas.

Ārējie faktori	
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Sadarbības veicināšana ar citām zinātniskām institūcijām un augstskolām, zāļu ražotājiem, darba devējiem. • Farmaceitu trūkums darba tirgū. • RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžas izveidotā studiju programma “Farmaceita asistents”, kas ļauj paplašināt reflektantu loku nepilna laika studijās. • Liels konkurss uz valsts budžeta vietām. • Jaunākās paaudzes docētāju iekļaušanās fakultātes darbā pēdējos gados. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurējoša studiju programma Latvijas Universitātē. • Studentu skaita samazināšanās Latvijā kopumā. • Atalgojums augstskolā ir mazāks nekā farmācijas nozarē, kas traucē piesaistīt jaunākās paaudzes mācībspēkus. • Vidusskolu absolventu atšķirīgais zināšanu līmenis. • Nav būtiskas atalgojuma atšķirības starp ierindas farmaceitu un farmaceita asistentu, līdz ar to trūkst motivācijas studēšanai nepilna laika studiju programmā. • Farmaceita asistentu atalgojums, kas ierobežo potenciālo reflektantu loku nepilna laika studiju programmā.

- 1) Lai saglabātu/ noturētu stiprās puses, ir pieņemti darbā jaunākās paaudzes docētāji ar labām angļu valodas zināšanām.
- 2) Lai mazinātu vājās puses, ir uzsākta materiāli tehniskās bāzes uzlabošana – atsevišķa ēka Farmācijas fakultātes katedrām, kā arī Gatavo zāļu formu laboratorijai.
- 3) Lai izmantotu iespējas, tiks turpināta līdzšinējā sadarbība ar darba devējiem, aicinot tos uz individuālām pārrunām ar studējošajiem, Karjeras iespēju nedēļu, Atvērto durvju dienām, Valsts prakses instruktāžu, noslēdzot līgumus par praksi nodrošināšanu, kā arī finansiālo atbalstu darba devēja darbiniekiem, kas studē RSU.
- 4) Lai mazinātu ārējo draudu ietekmi, fakultātes docētāji piedalās RSU SKMK farmaceita asistenta studiju programmas realizācijā, lai palielinātu potenciālo reflektantu loku.

4. 2017./2018. ak. gadā veiktās izmaiņas studiju programmā.

No studiju programmas “Farmācija” ir izslēgti izvēles studiju kursi, kurus studējošie vairākus gadus nav izvēlējušies, – “Segsēkļu sistemātika” (1. st. g.); “Farmaceita ētika un deontoloģija” (2. st. g.); “Veterinārās farmācijas likumdošana” (4. st. g.); “Saindēšanās ekspresdiagnostika” (4. st. g.); “Farmācijas politika un vadība” (4. st. g.). Ir izveidoti un iekļauti jauni izvēles kursi – “Uztura bagātinātāji aptiekā” (4. st. g., rudens semestris, kursa saturs ir pārcelts no studiju kursa “Farmakognozija ar fitofarmācijas kursu”, ir pieaicināts jauns docētājs, kas kursu realizēs); “Dermokosmētika aptiekā” (4. st. g., pavasara semestris).

“Farmakognozijas mācību prakse” pagarināta par semestri – studenti gala vērtējumu saņems 3. studiju gada rudens semestra beigās. Tā kā šobrīd pavasara semestra beigas ir jūlija sākumā, tad informācija par pareizu drogu sagatavošanu, kas līdz šim tika apskatīta prakses pirmajā nedēļā, būs novēlota, jo studentiem jau daļēji būs jāsāk vākt drogas pirms prakses uzsākšanas. Tāpēc šī informācija no prakses iekļauta studiju kursā “Farmakognozija ar fitofarmācijas kursu” “Uztura bagātinātāju” daļas vietā. Prakse pagarināta par semestri, jo studējošie ievāc ārstniecības augus un to drogas pavasara semestra un vasaras un arī sekojošā rudens semestra laikā, pareizi tos sagatavo un iesniedz katedrā rudens semestra laikā. Prakses vērtējums iespējams tikai tad, kad studējošie ārstniecības augus un to drogas ir nodevuši.

Ar Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstu studiju programmu modernizācijas mērķstipendijas ietvaros izveidotas četras jaunas praktiskās nodarbības studiju kursā “Veselības aprūpes preču zinības” par tēmām:

- “Inhalatori, to pielietošana farmaceutiskajā aprūpē”;
- “Asinsspiediens un tā mērīšana”;

- “Stomas un to aprūpes piederumi”;
- “Cukura diabēts, insulīna ievadīšanas ierīces un glikometri”.

Nodarbībās izmantots MITC aprīkojums (inhalatori, krājietelpas, asinsspiediena mērīšanas aparāti, manekens SUPER CHLOE™ with OMNI® 2 (Model: S222.100.250), insulīna ievadīšanas ierīces, glikometri, stoma aprūpes piederumi) un telpas. Šajās nodarbībās ieviesti elektroniskie testi, izstrādāti praktiskie uzdevumi un lomu spēles, izstrādāta procedūra manekena integrācijai nodarbībā un asinsspiediena mērījumu praktizēšanai, izstrādātas un importētas sistēmā (RSU prasmju sarakstā) prasmes (A līmenis) par dažādu inhalatoru (7 prasmes) un glikometra (1 prasme) izmantošanu, izstrādātas studentu patstāvīgo darbu tēmas (5 tēmas). Studiju kursa modernizācijas rezultātā papildināti studiju kursa rezultāti.

Veiktas izmaiņas VP norisē:

- VP “Farmācijas ķīmijā un farmakognozijā” vērtējumu veido farmācijas ķīmijas daļa, kurā kopīgi vērtē farmācijas ķīmijas 50 jautājumus un medicīnas ķīmijas 15 jautājumus, un farmakognozes daļa;
- palielināts par 10 jautājumiem farmakognozes daļas apjoms, no farmakognozes daļas izslēgta ārstniecības augu un drogu atpazīšana;
- mainīta līdzšinējā kārtība, kad, nenokārtojot pirmo VP, studējošajam netika ļauts kārtot pārējos VP. Šobrīd, ja students neiegūst sekmīgu vērtējumu kādā no VP, viņš var kārtot nākamo VP;
- VP “Farmakoloģijā un farmakoterapijā” tiek organizēt RSU Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrā datorizēti.

5. Studiju programmas pilnveides priekšlikumi.

Tiks turpināts darbs pie studiju rezultātu formulēšanas studijuursos un to atbilstības studiju programmas rezultātiem.

Tiks ieplānoti līdzekļi materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai katedru un fakultātes 2019. gada budžetā; tiks turpināts darbs pie GZF laboratorijas projekta. Tiks integrēta pētniecība studiju procesā RSU zinātniskās nedēļas ietvaros.

Studiju programmas vadītājs: Baiba Mauriņa

Datums: 06.11.2018.

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes Farmācijas fakultātes domes

2018. gada 6. novembra sēdē

Protokols Nr. 7-1-3/2017/4

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes Dekānu padomē

2018. gada 3. decembra sēdē

Protokols Nr. 15-1/34/2018